

7
Таємно.

У.Н.Р.

МІНІСТЕРСТВО
ЗАКОРДОННИХ СПРАВ
ДЕПАРТАМЕНТ ЧУЖ.ЗНОСИН.

П А Н О В І
Голові Військовий
Місії УНР

"14" грудня 1920.

в Варшаві.

ч. ССЛХХVI/582.

м.Тарнів.

В звязку з заключенням квітневого політичного до-

говору Уряду У.Н.Р. з Урядом Польської Річи Посполитої,

СТАНОВИЩЕ - в якому зазначені західні кордони нашої держави - пи-

уряду У.Н.Р. тання державної приналежності Східної Галичини, як

ДО ГА- також питання про компетенцію рішати про долю цієї

ЛИЦЬКОГО країни - зробилось предметом чеснених політичних де-

ПИТАННЯ. кларацій і протестів деяких кол галицького та наддні-

пряньського громадянства - горячих політичних дискусій,

спорів і газетних виступів, а подекуди і обектом дипло-

матичних розмов та пертрактацій з Представниками чужо-

земних держав.

Верховній Владі, яку представляє ПАН ГОЛОВНИЙ

ОТАМАН, і Урядову У.Н.Р. деякі кола українського

роблять закиди наче-б то вони зріклись Східної Галичини

і "віддали її під панування Польщі.

Рівно-ж деякі представники Польської Республіки

старались прихилити Представників У.Н.Р. до прийняття

формули, що "Україна без Польщі існувати не може,

а Польща без Галичини" - значить, що українські пред-

ставники за кордоном мусять переконувати уряди чужоземні

держав особливо англійський - який вороже ставиться

до імперіялізму Польщі, - що Г а л и ч и н а м у с и т ь

алежити до Польщі.

Все вище зазначене примушує Міністерство Закор-

донних Справ подати Вам, Вельмишановний Пане После, як

свої міркування про становище Уряду У.Н.Р. в га-

лицькому питанню і прохає Вас керувати

87

138
83

ними в своїй роботі.

По упадку Габсбурзької монархії - український народ Східної Галичини опираючись на право самоозначення проголосив свій край самостійною Західн.-Українською Республікою і потім на основі однодушної волі народу зєднався з Українською Народньою Республікою.

Але цим зеднанням - не вирішено і не могло бути вирішено питання державної приналежності території Східної Галичини, бо Східна Галичина була частиною території б.Австро-Угорщини і тому вона як і всі інші території - підпала для рішення союзних та Запри-язнених Держав - себ-то точно сказати - рішенню Найвищої Ради /Стаття 91 Санжерменського договору/.

25 червня 1919 року Найвища Рада помимо рішучого протесту з сторони Української Делегації надала санкцію Польській окупації Східної Галичини, а постановою від 11-го липня м.р. - віддала управу над нею Польщі на основі окремого договору між Польщею і Антантою, а українському народові обіцяла, що той договір "забезпечуватиме по змозі автономію території як також політичні, релігійні і особисті вольности населення і опиратиметься на праві самоозначення, яке населення Галичини виконає пізніше що до своєї політичної приналежності".

Зазначене становище в галицькій справі - зокрема в справі приналежності - було змінене тимчасовим "Статутом для Східної Галичини" прийнятим на засіданні Найвищої Ради 20-го листопада 1919 року. Найвища Рада ухваленим статутом надавала Східній Галичині автономію, але відбирала населенню цієї території право самоозначення - а саме постановила, що по 25 роках Польської управи - має рішати не воля народу - а Ліга Націй.

Після того на домагання Поляків Найвища Рада рішила завісити свою ухвалу про тимчасовий характер приналежності Східної Галичини до Польщі - застерігаючи собі рішити цю справу пізніше /а до часу рі-

шення віддала Східну Галичину під дальшу окупацію Польщі/.

Таким чином Східної Галичини була і є об'єктом міжнароднього права та його диктуючих тепер чинників і вона не могла і не може бути вирішена ні волею населення, ні тим більше квітневим договором Уряду У.Н.Р. а Урядом Річи Посполитої - Польської.

Уряд У.Н.Р. не тільки не має права рішати про долю Східної Галичини з погляду міжнароднього права, але він не міг цього зробити і на основі державноправної окремішності Східної Галичини, бо з'єднання обох Республік вправді наступило але фактично і злуки зовсім не переведено і Західньо-Українська Республіка лишилась і надалі самостійною і незалежною.

На підставі умов від 3/XII 1918 року і 3/I.1919 року - Галицька Національна Рада затримала аж до часу скликання Установчих Зборів обох Республік найвищу законодавчу владу що до території Західньої Области У.Н.Р., а виконання цивільної і військової адміністрації доручила своєму, перед нею відповідальному, Державному Секретаріатові, як виконавчому органу.

З актів злуки виходить, що Західня Область У.Н.Р. застеригла собі самостійність і остаточну розв'язку питання про державну приналежність полишила волі самого народу.

Таким чином Уряд У.Н.Р. стоюч на ґрунті державноправної окремішності Східної Галичини і вважаючи, що питання її політичної приналежності належит до вирішення міждержавних чинників, які безперечно візьмуть на увагу волю населення цієї країни, не міг ні "насилно відривати, ні зривати в користь Польщі Східної Галичини і визначаючи західні кордони в декларації Української Дипломатичної Місії в Річи Посполитій Польській від 2-го грудня 1919 року і після того - в політичному договорі від 2-го квітня 1920 року не має ні права ні наміру предрішати

138

84

питання про політичне становище Східньої Галичини.

Подаючи Вам, Вельмишановний Пане После, вищезазначене міркування, прохаю Вас взяти під ласкаву увагу, інформувати правильно закордонні офіційальні, політичні і суспільні громадянські круги про становище Уряду У.Н.Р. в галицькій справі, як також давати відповідні пояснення польським представникам за кордоном.

Також прошу Вас унформувати Міністерство Закордонних Справ про став галицького питання за кордоном, особливо в цій державі що Ви акредитовані.

Прощу Вас, Вельмишановний Пане После, прийняти вислови найглибшої пошани.

МІНІСТР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ

/podpis nieczyt./

За Директора Департамента Чужоземних Зносин

/podpis nieczyt./